

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 08/19

Kirke 2030

Vedtak

Hvorfor Kirke 2030?

I 2030 markerer vi 1000 år siden slaget på Stiklestad, og det vil bli en stor, nasjonal markering gjennom hele året. Her vil kirken spille en sentral rolle. I forbindelse med dette jubileet er det viktig at kirken diskuterer hvordan vi forholder oss til vår egen historie. Hva skal vi ta med oss videre? Hva skal vi legge fra oss? Hvordan forholder vi oss til arven fra Olav den hellige, og hvem er “vi” nordmenn når tusenårsjubileet skal feires?

Det er mange ulike aspekter ved historien om Olav Haraldsson og kristningen av Norge. Noen av disse er positive, som utviklingen av en folkereligjøsitet og en folkekirke og hva det har betydd for folk. Andre er mer problematiske. Vi har lyst til å trekke frem at deler av kirkens historie handler om jødeparagrafen, fornorskingspolitikk og diskriminering av andre minoriteter. Vi mener kirken i 2030 må ta større ansvar for alt det problematiske som har skjedd i kirkens navn, og være godt i gang med å snu kursen. Hvordan skal kirken nå og fremover forholde seg til både de positive og problematiske sidene av sin historie?

Kontekst og utfordringer

Det er vanskelig å si noe sikkert om hvordan samfunnet vil se ut om ti år. Vi kan si noe om trender vi allerede ser, og ut fra dette skissere hvordan vi tror konteksten vil være i 2030. Det er sannsynlig at nedgangen i medlemstall i Den norske kirke vil fortsette. Årsakene til dette er blant annet at færre døper barna sine, at en stor andel av kirkens medlemmer tilhører den eldste delen av befolkningen, økt religiøs pluralitet og en større andel av befolkningen har tilhørighet utenfor Den norske kirke. Sekulariseringen øker, og samtidig ønsker myndighetene at vi fortsatt skal ha en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk.

Trenden er nå at forskjellen mellom fattig og rik i Norge øker, at det blir flere eldre ettersom færre blir født og eldre lever lenger, økt urbanisering og økt digitalisering. I tillegg står vi midt i de store utfordringene som følger av menneskeskapt klimaendringer. Blant annet vil store strømmer av klimaflyktninger sette press på Europas vann- og matforsyninger.

Kirken i denne konteksten

Dette dokumentet handler i hovedsak om hvordan vi vil at kirken skal se ut i 2030 og hvordan vi kommer oss dit. Vi vil, både nå og i fremtiden, være en aktiv og relevant kirke. Dåpen skal være eneste medlemskriterium. Vi ønsker at denne kirken skal være:

1. En kirke som snakker tydelig om tro, og som forteller og eier sin egen historie.

2. En kirke som er en tydelig samfunnsaktør og har en naturlig plass i det offentlige rom
3. En åpen kirke som rommer et mangfold
4. En demokratisk kirke
5. En kirke som rekrutterer til arbeid og frivillighet

1. En kirke som snakker tydelig om tro, og som forteller og eier sin egen historie

Mennesker vil i 2030, på samme måte som i dag, trenge evangeliet. Kirken har et fantastisk budskap om frelse og nåde, og dette må formidles tydelig og forståelig. Vi må tørre å være misjonerende, og vi må snakke frimodig om Jesus. Vi tror at kirken i 2030 vil romme et større spekter av måter å snakke om Gud på. Teologi må formidle kjærlighet, håp og inkluderende gudsbilder, og teologi vil endre seg fordi mennesker og kontekst endrer seg. Vi må fokusere spesielt på de vi ikke når i dag, og vi må tilby trosopplæring for alle aldersgrupper.

UKM 2019 ønsker å problematisere tanken om at tro er en privatsak. Kirken er et fellesskap av mennesker som tror og tviler. Vi må jobbe med hvordan vi snakker mer åpent om tro, og lete etter inkluderende språk og uttrykk. Dette kan særlig være et behov for unge. Vi tror at mange også i framtiden vil ha et ønske om å lære mer om sin egen tro, og at dette kan gjøre det enklere å møte mennesker som tror annerledes. Kirken må aktivt legge til rette for religionsdialog.

Kirken må fortsatt være aktuell, og vi tror særlig klimaangst, individualisering og ensomhet vil være aktuelle problemstillinger også i 2030. Disse temaene berører også menneskers forhold til tro. Kirken må ta disse temaene på alvor, invitere til samtaler og møtested, og møte alle mennesker med et håpsbudskap som gir mening for mennesker der de er.

Kirken snakker lite om seg selv, vi har gjerne mer fokus på det som splitter enn på det som forener oss, og er for lite utadrettet. Vi må kunne være stolte av hva vi er og alt vi har å komme med. Derfor må vi jobbe med hvordan vi skal nå ut både til medlemmer og til de som ikke tilhører kirken. Vi må vise frem hva vi er og hva vi tilbyr så vi kan lære av hverandre. Gjennom å styrke samarbeidet med ulike organisasjoner vil det være lettere å nå ut.

2. En kirke som er en tydelig samfunnsaktør og har en naturlig plass i det offentlige rom

Kirken er den største frivillige organisasjonen i Norge og har dermed et ansvar for å være en tydelig aktør i samfunnet. Vi utfordres av Bibelens budskap til å være tydelige på vårt ansvar for våre medmennesker og skaperverket. Samfunnet skal ikke være i tvil om hvor kirken står i spørsmål knyttet til klima, menneskeverd, flyktninger og solidaritet med marginaliserte.

Kirken må ta aktivt standpunkt til og gjøre en innsats mot de økende forskjellene mellom fattig og rik. Disse økende forskjellene utfordrer kirken til å legge til rette for at mennesker i alle aldre uavhengig av sosial og økonomisk bakgrunn kan delta på lik linje.

Kirken blir relevant gjennom å være tilstede i lokalsamfunn over hele landet, og gjennom å møte folk der de er og med de utfordringene de har. Vi kan ikke bare vente på at folk kommer til kirken.

Vi tror den offentlige debatten fortsatt vil være preget av polariserte meninger. Kirken må ta aktiv del i debatten og jobbe for et bedre debattklima. Vi må ikke være redde for å ta plass og bruke stemmen vår, eller for at vi skal bli for politiske.

Vi vil at kirken skal være en naturlig og viktig aktør i klimakampen, og at vi skal ta vår del av ansvaret. Vi må vise at vi ikke bare snakker om grønne tiltak, men også handler: Vi må selv ta grep, bruke vår stemme til å påvirke beslutningstakere og samfunnsaktører, og vi må formidle håp i klimasaken. Mange menigheter er allerede sertifisert som grønne menigheter, og vi må arbeide for at enda flere menigheter skal bli grønne. Samtidig må vi jobbe videre med hva dette betyr. Dette innebærer å skjerpe kravene i ordningen på en slik måte at vi kan fortsette å utvikle oss. Det er viktig at tiltakene er fellesskapsbyggende.

3. En åpen kirke som rommer et mangfold

Samfunnet er stadig i endring, og i 2030 vil det være nye mennesker og nye problemstillinger vi må forholde oss til. Vi må jobbe aktivt med hvordan vi legger til rette for deltakelse og inkludering i våre fellesskap. Vi vil ha en kirke som rommer et mangfold av mennesker og kulturelle og musikalske uttrykk. Kirken skal være et sted å høre til og har et særlig ansvar for å inkludere de som tidligere har vært holdt utenfor. Kirkelige handlinger og tilbud må være tilgjengelig for alle, og det må også være rom for å bare være. For å greie dette, må vi identifisere og jobbe mot det som gjør at mennesker ikke deltar.

Kirken er mangfoldig og må ha et bevisst forhold til den kulturelle rikdommen vi forvalter. Denne vil vi aktivt bruke for eksempel gjennom at kirken følger opp vedtaket fra sak UKM 07/18¹ -*Hovedgudstjenesten* om å bruke et minoritetsspråk i alle gudstjenester.

Kirkebyggene må være universelt utformet slik at det ikke er fysiske hindringer som begrenser tilgjengeligheten. Også andre barrierer må adresseres.

¹ UKM 07/18 Hovedgudstjenesten. <https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/ungdommens-kirkemote/2018/ukm-sak-7-18-hovedgudstjenesten---vedtak.pdf>

Gudstjenesten må både ha rom for mangfold og gjenkjennelse.

Dersom flere blir inkludert i planlegging og gjennomføring av gudstjenesten, øker eierskapet og muligheten for at vi når ut til flere. Kanskje må vi også skape helt andre møteplasser enn de vi har i dag. Kirkens tilstedeværelse på nett kommer til å være viktig også i fremtiden, og vi må jobbe aktivt med hvordan denne skal være. Som privilegert majoritet har vi et ansvar for å dele av våre ressurser og vi ønsker at kirkerom i større grad kan brukes av andre kristne trossamfunn. Dette fordrer at rommene brukes på en respektfull måte. For å være kirke i 2030 er vi nødt til å prioritere ressursene våre på en slik måte at vi bruker mest mulig ressurser der kirke skjer.

4. En demokratisk kirke

Mye har endret seg i kirkedemokratiet de siste årene. En demokratisk kirke må ha bred forankring, og da må kirkens medlemmer ha eierskap til og innflytelse over det som skjer. Vi må nå bedre ut med informasjon om hvordan kirken er organisert og hvordan de demokratiske strukturene fungerer. Denne informasjonen må særlig være tilgjengelig i forbindelse med kirkevalg.

Det må være enkelt å delta i valgene, og da må velgerne forstå hva de er med på og hvordan de kan påvirke. Vi ser at forhåndsstemming til offentlige valg stadig øker, og kirken må legge bedre til rette for at medlemmene kan forhåndsstemme i kirkevalget. Økt valgdeltakelse vil gi større legitimitet til de kirkelige organene.

Kirken må særlig fokusere på demokratiforståelse og deltakelse blant unge. Dette må i større grad inkluderes i konfirmasjonsundervisningen. Hvis unge stemmer skal bli hørt må kirken aktivt oppfordre unge til å engasjere seg, og vi må lage strukturer og system som sikrer reell påvirkningsmulighet. Kirken må i større grad samarbeide med barne- og ungdomsorganisasjoner siden en stor del av demokratiopplæringen skjer der, og vi må informere og minne om at 15 åringer har stemmerett i kirkevalg.

Menighetsråd og bispedømmeråd bør invitere unge inn i saker som særlig berører dem, og bispedømmeråd og ungdomsråd må ha et sterkere samarbeid.

5. En kirke som rekrutterer til arbeid og frivillighet

Hvis vi skal ha mulighet til å betjene kirken i fremtiden, må vi aktivt jobbe med rekruttering. Vi må snakke mer om kirken som arbeidsplass, og vi viser her til sak UKM 04/19 *Rekruttering*. Vi må særlig jobbe med forholdet mellom ansatte og frivillige slik at vi kan inkludere flere i arbeidet, og vi må jobbe med spørsmål rundt hvem det er vi spør om å delta og hvordan vi spør. Mangfoldet kirken representerer må reflekteres i ansatte og frivillige.

Videre må vi tenke større fellesskap, fellesprosjekter og tverrfaglig samarbeid, slik at vi bidrar med og utnytter de ressursene vi har. Da kan vi i større grad stimulere og motivere de som jobber og er frivillige i kirken. Vi trenger også en større samtale om hvilken kompetanse

DEN NORSKE KIRKE

Ungdommens kirkemøte 2019

kirken trenger - nå og i fremtiden. Vi vil særlig fremheve samisk, tegnspråk og minoritetskompetanse.

Vi må stimulere til at kirken er et godt sted å jobbe og snakke positivt om kirken som arbeidsplass og arena for frivillighet. Hvis vi skal rekruttere flere unge til å jobbe i kirken må vi nå tidligere ut med informasjon om hvilke stillinger som finnes, hvilke oppgaver man kan ha og hvordan arbeidshverdagen er. Vi må informere bredt om de ulike yrkesalternativene, og kirken må samarbeide tett med ulike utdanningsinstitusjoner, ikke bare de teologiske. Vi må også jobbe med hvordan vi møter de som ønsker å jobbe i kirken og som allerede har en annen jobb eller utdanning, og vi må bruke ungdomsarbeid som rekrutteringsarena.

Vi må aktivt rekruttere frivillige til kirken. For å greie dette må vi snakke mer om hva man får igjen for å være frivillig gjennom fellesskap, mulighet til å lære noe nytt, og å kunne bruke sine ressurser. Vi vil her henvise til sak UKM 06/19 *Ung diakoni - å være og å gjøre* som diskuterer diakoni i et folkehelseperspektiv.

Kanskje kan kirken være en arena for arbeidstrening og lærling- og praksisplasser, og en arena for å inkludere den økende andelen eldre i befolkningen på nye måter. Vi må aktivt samarbeide med barne- og ungdomsorganisasjoner, anerkjenne at de har en viktig rolle i rekruttering til kirkelige stillinger og legge til rette for at også de kan bruke kirkens lokaler.